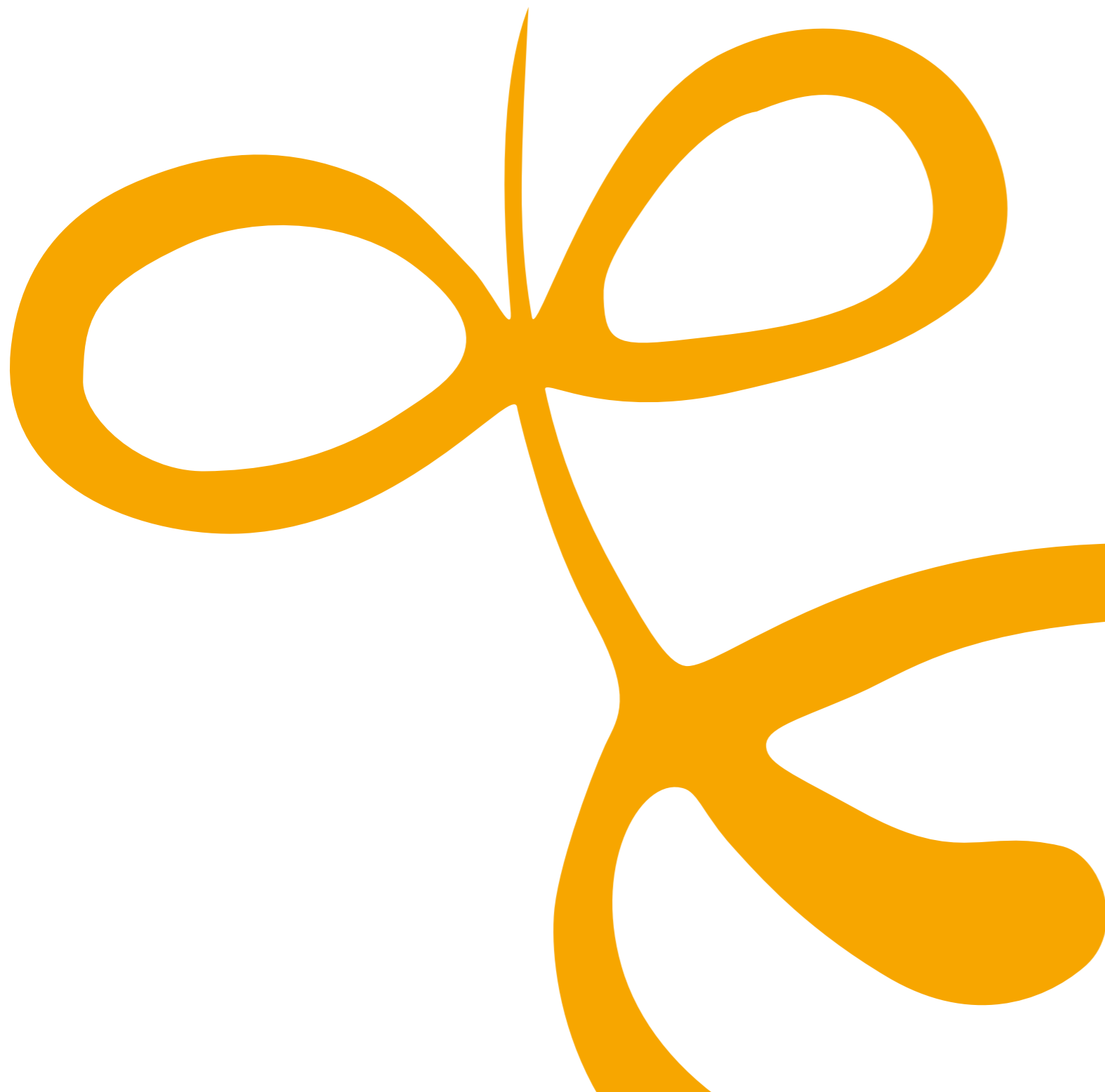

10 let

Mateřské školy Semínko, o.p.s.

Obsah

Úvodem	4
Lidé v Semínku	6
Mateřská škola	10
Lesníček	18
Důležité projekty ze života Mateřské školy Semínko	20
Příměstský tábor	24
Letní škola lesních MŠ	26
Toulcův dvůr – středisko ekologické výchovy	27
Hospodaření	28
Poděkování	29
Kontakty	30

ÚVODEM

Mateřská škola Semínko

Mateřskou školu Semínko založila v roce 2003 Emilie Strejčková jako neziskovou organizaci, obecně prospěšnou společnost, jako jednu ze součástí ekologického centra Toulcův dvůr.

Semínko je soukromou mateřskou školou s environmentálním vzdělávacím programem. Stavebními kameny našeho výchovně-vzdělávacího programu jsou ekologická výchova, vzdělávání a osvěta (EVVO), výchova k udržitelnému rozvoji (VUR) a zdravý životní styl zastupující zejména pohyb na čerstvém vzduchu a zdravé stravování.

Důraz je kladen na harmonický rozvoj osobnosti dítěte, na pravidelný pobyt venku, děti jsou vedeny k věku přiměřené soběstačnosti i aktivní činnosti. Důsledně rozvíjíme jejich morálně volní vlastnosti i ve vztahu k rostlinám a živočichům. Děti pravidelně navštěvují zdejší farmu, pozorují domácí zvířata, vývoj jejich mláďat, poznávají léčivé byliny a rostliny a průběžně o ně pečují. Děti vychováváme bez televize a počítače.

Vycházíme z předpokladu, že větší zájem o Mateřskou školu Semínko bude u těch rodičů, kteří již sami svým životním stylem mají blíže k ekologické problematice. A navíc, kulturní akce ekologického a na české tradice orientovaného charakteru, které jsou pro veřejnost v Toulcově dvoře připravovány, budou umožňovat rodičům navázat úzké kontakty s prostředím ekologického centra, jehož organickou součástí je i mateřská škola.

LIDÉ V SEMÍNKU

Magdaléna Kapuciánová
ředitelka MŠ,
členka správní rady
ZS Toulcův dvůr

Michaela Kukačková
zástupkyně
ředitelky,
učitelka Včelek

Helena Zachová
vedoucí
školkové
jidelny,
provozářka

Marta Šušorová
učitelka Motýlků,
učitelka ve skupině
Lesníček 2

Jana Kraftová
učitelka Včelek

Lucie Kulhavá
učitelka
ve skupině
Lesníček 2

Tereza Liznová
učitelka
ve skupině
Lesníček 3

Dan Pikálek
učitel Motýlků,
učitel ve skupině
Lesníček 3

Halina Holá
administrativa,
členka správní rady
ZS Toulcův dvůr

Kateřina Schreiberová
učitelka Motýlků,
učitelka
ve skupině
Lesníček 3

Zuzana Nováková
administrativa,
koordinátorka
dobrovolníků

Lucía Pérez Martínez
dobrovolnice

Irene López Moreno
dobrovolnice

Iñigo Rodilla Ojeda
dobrovolník

Carolin Merzdorf
dobrovolnice

Maruška Kostková
kuchařka
školkové
jidelny

Petra Štěpničková
kuchařka,
uklízečka,
učitelka

Helena Pavlová
uklízečka

Zaměstnanci, kteří školku zakládali a nastavovali její fungování, ale životní cesty je již zavály jinam:

Emilie Strejčková, Jitka Mládková, Lucie Bertelmanová, Kateřina Kellerová, Zuzana Karlová, Irena Nussli, Jana Benešová, Julie Sosnová, Miroslav Pícha, Klára Hájková, Hana Kořánová, Ivana Rubešová, Edita Michalová, Michaela Bartošová, Marta Gregušová, Tereza Hnátková, Tereza Urbanová, Zuzana Petráčková, Karel Dolejš, Alice Hrazdilová, Věra Benešová, Eva Repčáková, Jarmila Horečná, Marie Piskáčková, Pavlína Štěpánková.

MATEŘSKÁ ŠKOLA

Semínko je soukromá mateřská škola s environmentálním vzdělávacím programem. Klademe důraz na výchovu k udržitelnému rozvoji a zdravý životní styl. Děti zde tráví mnoho času venku a jsou tak v pevném kontaktu s přírodou. Od roku 2004 jsou v provozu dvě smíšené třídy (Včelky a Motýlci) po 23 dětech. Ve třídě se střídají dvě kvalifikované učitelky. V každé třídě je zahraniční asistent, který hovoří s dětmi i s učitelkami anglicky, popř. španělsky.

V září 2010 byla otevřena třída typu lesní mateřské školy Lesníček 2 na docházku čt–pá a s kapacitou 15 dětí. V dubnu 2011 byla otevřena další třída Lesníček 3 na docházku po–út–st se stejnou kapacitou dětí.

Koncepce školy vychází z Rámcového programu pro předškolní vzdělávání a ze Školního vzdělávacího programu, jehož cílem je uspokojovat fyziologické a psychické potřeby dětí, zajišťovat jejich zdravý a harmonický vývoj a položit základy pro návyky takového způsobu života, který bude prevencí proti sociálně-patologickým jevům a bude korespondovat s principy udržitelného rozvoje. Třídní program je koncipován tak, aby prožitek dítěte byl na prvním místě a obsahoval zážitky a prožitky ze všech pěti oblastí předškolního vzdělávání. Inspirujeme se českými učiteli jako byli Jan Ámos Komenský a Eduard Štorch.

Mateřská škola se nachází v areálu ekologického centra Toulcův dvůr. Rozloha členitého a přírodně hodnotného terénu příslušejícího k areálu činí 8 hektarů. Celek je součástí přírodního parku Hostivař – Záběhlice a památkově chráněného souboru Stará Hostivař. Z části je tvořen chráněným přírodním výtvozem Meandry Botiče.

Ekologická výchova a environmentální výchova

Většina učitelek absolvovala studium pro koordinátory ekologické výchovy a vzdělávání.

Cílem učitelů mateřské školy je nenosit přírodu do interiérů, ale chodit za ní ven a poznat ji ve svém přirozeném prostředí. Jednou týdně chodíme ven na celé dopoledne, nejčastěji do lesa, do starého jabloňového sadu či k meandrům potoka Botiče. Venku pozorujeme ptáky, jak si staví hnízda, kachny na potoce, v rybníce čolky, raky, pulce a žáby.

Často chodíme na pole, pomáhat se zemědělskými pracemi – setím obilí, kukuřice, sázením brambor a řepy, pomáháme při okopávání řepy a sbírání mandelínek i při sklizení.

Děti pravidelně navštěvují zvířata z farmy ve výběžích. Mají jedinečnou možnost pozorovat, jak se rodí a rostou mláďata a jak se zvířata o svá mláďata starají. Děti si také mohou pochovat králíky či morčata. Na zahradě má své místo pítka pro ptáky, děti doplňují čistou vodu, v zimě v rámci výchovného programu s ptačí tematikou vyrábějí krmné kuličky a společně je zavěšují.

I v kuchyni se chováme ekologicky. Hodně zařazujeme biopotraviny, které jsou chutné, zdravé a jsou ohleduplnější k přírodě než konvenční zemědělství. Na zahradě využíváme kompost, kam nosíme zbytky ze záhonů, trávu a zbytky zeleniny a ovoce od svačín. Pořádáme sbírky použitého oblečení pro Diakonii Broumov. Ve všech třídách i kancelářích používáme recyklovaný papír.

Skutečně zdravá škola

Školka Semínko je zapojena do projektu „Skutečně zdravá škola“ a „Zdraví na talíři“.

Celodenní stravování dětí ve složení svačina – oběd – svačina je zajištěno vlastní kuchyní, která vaří biologicky vyváženou stravu pro děti předškolního věku.

Vaříme z čerstvých potravin – ne z polotovarů. K vaření jsou používány denně čerstvé a z 92 % biosuroviny, které jsou pro nás přirozenou volbou. Jejich pěstování nezatěžuje přírodu tolik jako konvenční zemědělství a pomáhá dětem přivykat zdravému životnímu stylu.

Ke svačinkám je podáváno čerstvé pečivo s různými pomazánkami z luštěnin, biovejec, zeleniny, tvarohu, obilnin, ryb. Denně je ke svačině čerstvá biozelenina a bioovoce. Pro děti připravujeme bio obilninové kaše (kukuřičné, pšené, pohankové) a domácí moučníky. Pravidelně zařazujeme i kvalitní cereálie a bio kukuřičné lupínky. Jednou do týdne je zařazen biojogurt (kravský, kozí) nebo biotvaroh. Dopoledne děti pijí čerstvé biomléko.

Polévky se připravují ze základního vývaru z čerstvého masa, kořenové zeleniny nebo vícedruhé zeleniny a koření, nikoliv z polotovarů. Jako zavářka se používají bioluštěniny (červená čočka, zelený a žlutý hrách, pohanka), bioobilniny (zrno a vločky z ječmene, bio ovesné vločky, rýže, ječné kroupy), biotěstoviny ve tvaru obrázků nebo písmenek, drožďové kapání s biovejci. Na závěr se používají dochucovací prostředky pouze však takové, které neobsahují aditiva a aroma (bio zeleninové bujóny, bio mořská sůl, biopažitka nebo bio kadeřavá petržel). Pro přípravu hlavních jídel a polévek je používáno bio kuřecí maso z Bioparku Lipová, biokuřata chovají konkrétní české farmy (viz registr farmářů na stránkách Bioparku), bio hovězí maso dodává biofarma Sasov Jihlava nebo objednáme pouze kvalitní vepřové výsekové maso z České masny.

Jednou za 14 dní je zařazováno do jídelníčku rybí maso – čerstvý chlazený filet z lososa, chlazený filet tilápie nilské, zamrazené filé ze štiky mořské.

Děti dostávají denně podle možností zeleninové saláty, zelné saláty, saláty z červené řepy.

Pitný režim je dodržován po celý den. Jako nápoje jsou podávány bio bylinné čaje a ovocné sypané čaje s plodem šípku, rakytníku, borůvky, s květem ibišku, listem ostružiny, jahodníku. Biodžus – je zařazován na jídelní lístek minimálně 2x týdně. Jedná se o mnohoovocný koncentrát s ovocným podílem 25 % a karotkovým podílem 5 %, který po naředění v poměru 1 : 1 s vodou děti pijí. V sezóně děti dostávají čerstvé lisované mošty – řepné, jablečné, hruškové.

Ve středu dopoledne chodí děti na výlety a dostávají s sebou pečivo (celozrnný rohlík, mléčné housky, loupák), energetickou tyčinku (bio müsli tyčinky, bio jablečné trubičky, celozrnné tyčinky).

Místo dortu na narozeninové oslavy upřednostňujeme, když rodiče přinášejí pro ostatní kamarády něco zdravějšího. Netradiční ovoce, různá semínka, sušené ovoce, oříšky, ovocné tyčinky.

Dbáme na správnou a zdravou výživu dětí, proto rodiče nedávají v prostorách MŠ svým dětem bonbony, žvýkačky a podobné sladkosti. Děti je ani nedostávají od pedagogů.

1. Výchovné poradenství

Mateřská škola Semínko spolupracuje s Pedagogicko-psychologickou poradnou pro Prahu 10, Jabloňová 3141/30a, v oblasti vyšetření školní zralosti předškoláků.

2. Prevence sociálně-patologických jevů

Výchovně-vzdělávací program mateřské školy je organizován tak, aby vedl k prevenci sociálně-patologických jevů. Děti jsou vedeny k odpovědnosti za vlastní chování a způsob života v míře přiměřené jejich věku. Naším cílem je posilovat v dětech duševní odolnost vůči stresu, upevňovat schopnost dělat samostatná rozhodnutí, rozvíjet schopnost řešit, případně schopnost nalézt pomoc pro řešení problémů, vést k podílení se na tvorbě prostředí a životních podmínek.

3. Tradiční lidová kultura v programu mateřské školy

Kvůli mizející péči vzdělávacích institucí o zachování tradiční lidové kultury byl vytvořen projekt „Tady jsme doma“, který zaštil Národní ústav lidové kultury ve Strážnici. Projekt je určen mateřským a základním školám. Jeho cílem je pomoci obnovit zařazování tradiční lidové kultury do vzdělávacích plánů.

První mateřskou školou, která projevila zájem o účast v projektu, je Mateřská škola Semínko, o.p.s. v Praze - Hostivaři, sídlící v historickém objektu Toulcova dvora. Tato škola se do projektu přihlásila z popudu jedné z učitelek – Kateřiny Schreiberové, mimo jiné i tanečnice ve folklorním souboru. Podle konceptu Národního ústavu lidové kultury se zde děti důkladně seznamují s tradiční lidovou kulturou Středočeského kraje, s historií Hostivaře, s původními řemesly, hmotnou kulturou, ale také s původními hodnotami a estetickými vlastnostmi prvků tradiční lidové kultury.

Do projektu byla zainteresována archivářka Prahy 15, pan František Toulec, potomek posledního nájemce Toulcova dvora, rodiče i prarodiče dětí z mateřské školy. Nejprve vznikla příloha ke školnímu vzdělávacímu plánu. Celoroční projekt „Tady jsme doma“ se skládá z deseti témat. Témata se týkají tradiční lidové kultury a trvají zhruba jeden měsíc.

4. Mimoškolní aktivity (kroužky)

Zaměření kroužků v MŠ souvisí se vzdělávacím programem. Kroužky vedou přímo pedagogové Mateřské školy Semínko. Ve školním roce jsou nabízeny kroužky podle zaměření pedagogů.

Konaly se tyto:

- hra na flétnu a dechová cvičení
- dramatický kroužek
- zahradnický kroužek
- výtvarný kroužek
- folklorní kroužek
- keramika

Nabídka kroužků se však může měnit v závislosti na kvalifikaci pedagogů.

Dále děti v Toulcově dvoře mohou navštěvovat chovatelský kroužek, přírodovědný kroužek a kontaktní ježdění na koních.

5. Mezinárodní spolupráce a zapojení do mezinárodních programů, multikulturní výchova, dobrovolnictví

Mateřská škola spolupracuje s Univerzitou Freiburg na pilotním projektu – Lesní mateřská škola. Dále spolupracuje s Univerzitou Leuphana z Lüneburgu a Univerzitou v Reykjavíku na Islandu.

Mateřská škola přijala několik zahraničních exkurzí učitelů (ze Švédska, Dánska, Norska, Slovenska a Německa).

Mateřská škola má na dálku adoptovaného chlapce z Nové Guineje. Děti si s chlapcem vyměňují obrázky a píší si.

Spolupracujeme s mladými dobrovolníky ze zahraničí. Dobrovolníci jsou k nám vysíláni ve spolupráci s organizacemi Qualo consulting, Vuste-Envis a Ireas, které poskytují krátkodobé stáže dobrovolníkům ze zahraničí (2–3 měsíce). Dále jsou ve školce dlouhodobí dobrovolníci (až 12 měsíců) v rámci projektu Evropské dobrovolné služby (Dům zahraniční spolupráce, Česká národní agentura Mládež v Praze).

Dobrovolníci jsou ve školce zapojeni do rozličných činností s dětmi. Pomáhají při pracovních činnostech, výtvarných aktivitách, práci a hrách na zahradě i při pobytu mimo mateřskou školu. S učiteli i zaměstnanci školky se domlouvají anglicky nebo španělsky, podle jazykových dispozic jednotlivých osob. Dlouhodobí dobrovolníci (Evropská dobrovolná služba, EDS) začínají komunikovat i v češtině – v rámci svého projektu docházejí na hodiny češtiny. Pobyt u nás dobrovolníci získávají nové přátele, práce ve školce je pro ně životní zkušeností, a jak sami říkají studnicí nápadů pro vlastní práci a vlastní život ve své zemi. Kolegiální přátelství se často měnila i v přátelství osobní.

MŠ Semínko je hostící a koordinující organizací pro dobrovolníky z programu Evropské dobrovolné služby, kterou zaštiťuje Evropská komise. V České republice spolupracujeme s Českou národní agenturou Mládež (Dům zahraničních služeb) se sídlem v Praze.

Ve školce jsme přijali tyto dobrovolníky:

James Murphy – Velká Británie, Maria Carmen Arquillos – Španělsko, Marin Martinez Consolation – Španělsko, Auxi J. León – Španělsko, Giulia Lepori – Itálie, Michaela Vaculínová – Česká republika, Ana Filipa Rodrigues Soares – Portugalsko, Georgina Baker – Velká Británie, Iker Prior Sánchez – Španělsko, Claudia Simone – Itálie, Daniel Muiño Carballido – Španělsko, Annett Brandt – Německo, Claire Gould – Velká Británie, Iago García Ramos – Španělsko, Antonia Jesus Manteca Sanchez – Španělsko, Penélope Acejo Ruiz – Španělsko, Nikolas Roussos – Řecko, Antje Lindner – Německo, Gonzalo Fernandez Doval – Španělsko, Jessica Massucco – Velká Británie, Lucía Pérez Martínez – Španělsko, Irene Lopez Moreno – Španělsko, Iñigo Rodilla Ojeda – Španělsko, Ruth Coughlan – Irsko.

Vzdělávání cizinců a příslušníků národnostních menšin

Mateřskou školu navštěvují děti z rodin, kde jeden z rodičů je cizinec. Adaptace cizinců v rámci mateřské školy je citlivý proces, který učitelé motivují a podporují. Vytvářením přátelských a kamarádkých vztahů mezi dětmi dochází k vytváření základů multikulturní výchovy. Zaměřili jsme se na rozvíjení řeči dětí, motivovali děti k aktivnímu poznávání okolního světa, společně s dětmi vytvářeli pravidla společného soužití ve třídách. Děti se učily vzájemné toleranci. Pedagogové připravovali dětem takové podmínky, aby se každé jednotlivé dítě přirozeně rozvíjelo. Děti se postupně osmělily a zapojily do činností.

6. Spolupráce Mateřské školy Semínko s partnery

■ Mateřská škola spolupracuje s mezinárodní organizací OMEP (Organisation Mondiale pour l'Education préscolaire) – Organizací pro předškolní výchovu. V rámci spolupráce pořádala celostátní konferenci k udržitelnému rozvoji.

■ Dobrou praxi Mateřská školka Semínko předávala na Studiu koordinátorů ekologické výchovy hl. m. Prahy (organizátor ZČH Brontosaurus Botič), dále také účastníkům kurzů Alma Mater Studiorium (organizátor Univerzita Karlova), účastníkům studia Vzdělávání osob pečujících o malé a předškolní děti (organizátor – Prostor pro rodinu).

■ V prosinci 2010 byla v MŠ Semínko založena Asociace lesních mateřských škol. Ředitelka MŠ Semínko je místopředsedkyní asociace. V rámci projektů asociace se budou moci učitelé MŠ Semínko bezplatně účastnit kurzů pro pedagogy.

■ Mateřská škola Semínko, o.p.s. spolupracuje s organizací Fórum dárců, která zajišťuje nabídky dobrovolnických akcí. Dobrovolníci pomáhají při práci na zahradě a údržbě mateřské školy.

■ Mateřská škola Semínko, o.p.s. je členem celostátní sítě mateřských škol „Mrkvička“ se zájmem o ekologickou/environmentální výchovu.

7. Spolupráce s rodiči a ostatními partnery MŠ

Rodiče se pravidelně účastní školních brigád a nabízejí škole pomoc podle svých možností i zaměření, někteří poskytli finanční dary, někteří zařídili výlet apod. Rodiče mají pozitivní vztah k učitelům i ostatním zaměstnancům a mezi sebou navazují přátelské vztahy, které pokračují i po ukončení docházky jejich dětí ve školce. Většina rodičů pomáhá vytvářet a udržovat přátelskou atmosféru. Tyto skutečnosti napomáhají ke vzniku přívětivého prostředí, mezi rodiči i učiteli existuje důvěra. Snažíme se o dobrou kulturu našich vzájemných vztahů.

Každý půlrok probíhají třídní schůzky, jednou do měsíce pořádá škola akce pro rodiče s dětmi, při kterých se prohlubuje přátelství mezi dětmi i rodiči. Na internetových stránkách je pod heslem zřízena nástěnka, kam jsou pravidelně zapisovány informace pro rodiče. Fotografie z činností dětí jsou umísťovány na stránkách fotogalerie. Každý týden rodiče dostávají e-mail s aktualitami z webových stránek. Při vyzvedávání dětí je vždy prostor k tomu, aby rodiče s učiteli promluvili. Rodiče také mohou využít konzultačních hodin s paní ředitelkou i s ostatními pedagogy.

■ Mateřská škola Semínko, o.p.s. spolupracuje s Univerzitou Karlovou na projektu Alma Mater, který se zabývá dalším vzděláváním pedagogických pracovníků.

■ Mateřská škola je přizvána ke spolupráci s Ministerstvem životního prostředí ve skupině „Pro kontakt dětí s přírodou“.

■ Zdravého stravování se týká pilotní projekt s organizací PRO BIO LIGA – zavádění biopotravin do jídelníčku – „Bio do mateřských škol“.

■ Mateřská škola se zapojila do projektu Bio do škol, zde spolupracuje s organizací Pro bio liga a Country life.

■ Další projekt nese název „Tady jsme doma“, zaštil jej Národní ústav lidové kultury ve Strážnici. Projekt je určen mateřským a základním školám. Jeho cílem je pomoci obnovit zařazování tradiční lidové kultury do vzdělávacích plánů.

■ Semínko pořádá exkurze a semináře pro zájemce o informace o provozu ekologické školky, lesní třídy a zdravém stravování.

Rodičům bývá nabídnuto několik odpoledních a večerních setkání, při kterých společně tvoříme a povídáme si: motání adventních věnců, šití skřítek, podzimní slavnost, vánoční slavnost v kostele, masopustní veselí, velikonoční slavnost, svátek maminek, kavárna pro prarodiče, brigády. Rodiče pomáhají při hledání finančních prostředků potřebných na provoz a vybavení školky.

8. Využití prostor školky v době školních prázdnin

V době školních prázdnin probíhá v mateřské škole čtyři týdny prázdninový provoz, ke vzdělání jsou přijati zájemci ze všech 4 tříd.

Ve školce se koná Letní škola lesních MŠ – pro pedagogy lesních mateřských škol (4 dny).

Školka od července 2012 pořádá také v době letních prázdnin příměstský tábor pro zájemce z mateřské školy a pro veřejnost (5 dní).

Po zbytek dní se v prostorách školky maluje, upravuje se zahrada a probíhají další podobné práce, které za plného provozu nejsou možné.

9. Akce školky

Během školního roku pořádáme mnoho akcí. Jednou za měsíc pořádáme ve školce akci pro rodiče s dětmi (R+D). Dále se účastníme tradičních slavností na Toulcově dvoře, jako je Mikulášský jarmark, Velikonoční jarmark, Den Země a Den zvířat (TD).

akce	termín	akce	termín
Třídní schůzky I. pololetí	září	Spolupráce s Pedagogicko-psychologickou poradnou, Praha 10 (test školní zralosti)	dle domluvy
Vystoupení na Dni zvířat (TD)	říjen	Den otevřených dveří v Lesníčku	dle domluvy
Podzimní brigáda ve školce (R+D)	říjen	Zápis do MŠ Semínko	březen
Podzimní dílničky (R+D)	říjen	Vystoupení na Velikonočním jarmarku (TD)	březen/duben
Výlet do Vlašimi, Přerova n. Labem	říjen/listopad	Velikonoční dílničky	březen/duben
Návštěva ZŠ Klíček	říjen	Jarní brigáda ve školce	duben
Svatomartinská slavnost (R+D)	listopad	Vystoupení na Dni Země (TD)	duben
Vystoupení na Mikulášském jarmarku (TD)	listopad/prosinec	Kavárna pro prarodiče (R+D)	duben–červen
Mikulášská besídka	prosinec	Výlet do záchrané stanice ptáků Merlin, Praha-Modřany	květen
Vánoční vystoupení v kostele Stětí sv. Jana Křtitele (R+D)	prosinec	Oslava Dne matek (R+D)	květen
Třídní schůzky II. pololetí	leden	Zahradní slavnost a loučení s předškoláky	červen
Pooletní prázdniny pro školáky ve školce	leden/únor	Spaní ve školce	červen
Týden v masopustních maskách	únor		
Den otevřených dveří v Semínku	dle domluvy		

LESNÍČEK

Lesní třída Lesníček je součástí Mateřské školy Semínko.

Lesníček je inspirovaný lesní mateřskou školou. Nabízí péči pro děti předškolního věku 3–7 let zaměřenou na harmonický tělesný i duševní rozvoj dětí. V provozu jsou dvě třídy pro 15 dětí, které fungují tři a dva dny v týdnu. Po–st a čt–pá, od 8.30 do 15.00 hodin. Výchova a vzdělávání probíhají pod vedením kvalifikovaných pedagogů. Ve třídě jsou současně dva pedagogové, kteří pracují společně nebo si děti rozdělí do menších skupinek.

Základními znaky Lesní třídy Lesníček jsou:

- Děti jsou celý den venku. Pracují na záhoncích, vaří na ohni, pečují o zvířátka, pracují s nožem a s náradím, lezou na stromy. Také jezdí na výlety, cestují do galerií, muzeí a divadel. Učí se být za sebe odpovědné a přemýšlet nad riziky svého jednání.
- Výchova dětí k šetrnému přístupu a úctě k lidem, zvířatům a přírodě, zdravému životnímu stylu, principům trvale udržitelného rozvoje a zásadám ekologické výchovy.
- Podpora dětí, rodičů a učitelů ve vzájemném setkávání a aktivním využívání jejich schopností, dovedností a znalostí, podpora rozvíjení přátelství, respektu a vědomí sounáležitosti v mezilidských vztazích.

Koncepce Lesní mateřské školy

Základy koncepce Lesní mateřské školy vznikly v Norsku a ve Švédsku jako přirozená součást předškolní výchovy. Dnes je tento typ předškolní výchovy rozšířen v mnoha státech Evropy. Lesní mateřská škola je druhem předškolního vzdělávacího programu, v němž se naprostá většina aktivit odehrává venku, děti si hrají a „učí“ se za každého počasí v lese, v krajině, v prostředí, které bylo po staletí pro dětské hry přirozeným. Práce s dětmi je propojována s ročním obdobím a je přizpůsobována aktuálnímu počasí. Prostřednictvím osobních zkušeností a zážitků se děti seznamují s přírodními zákony, učí se vzájemné spolupráci, rozvíjejí své pozorovací schopnosti a poznání.

Co Lesní mateřská škola dětem přináší

V přírodě je posilována nejen psychická odolnost, ale také odolnost manuální, tělesná. Také je pozitivně podporován duševní, citový a sociální vývoj dětí. Podstatnou věcí je, že pobyt venku posiluje imunitní systém a pomáhá k prevenci nemocí. Slouží i k prevenci úrazů, protidrogové prevenci, alergií apod. Hra v přírodě u dětí podporuje kreativitu, komunikační schopnosti, plánování, ale i neméně důležité prvky, jako sebedůvěru, vytrvalost, schopnost koncentrace. Prostedí děti inspiruje k tvůrčí činnosti, šikovnosti, rozvíjení fantazie. V přírodě je možné citlivěji prožívat a to všemi pěti smysly.

Lokalita

Vzdělávací program je realizován v přírodním areálu Toulcova dvora, dále jsou využívány možnosti přírodního okolí – Trojmezí, Hostivařský lesopark, Meandry Botiče. Pedagogové s dětmi také často jezdí na výlety do vzdálenějších částí Prahy, do zoo, do Národní galerie, do muzeí, knihovny apod. Děti jsou také zvány na návštěvy do jednotlivých rodin. Pro případ nepříznivého počasí je k dispozici maringotka určená k celoročnímu provozu. V maringotce je kompostovací WC a umyvadlo s tekoucí vodou pro osobní hygienu. V zimě lze maringotku vytápět pomocí kamen.

Stravování

Obědy jsou vydávány přímo v jídelně MŠ Semínko. Strava je připravována převážně z produktů zdravé výživy a biopotravin, je biologicky vyvážená a pomáhá dětem přivykat zdravému životnímu stylu.

Rodičovská výpomoc

V případě onemocnění jednoho z pedagogů nebo jeho nepřítomnosti kvůli vzdělávání, rodiče zajišťují bezpečnost dětí svou pomocnou přítomností v Lesníčku. Na začátku roku označí data, kdy budou připraveni v případě nouze pomoci. Toto datum si pak ve svých kalendářích nechávají volné.

Příprava a financování

Zřízení Lesní mateřské školy na Toulcově dvoře předcházela několikaletá příprava. Již od roku 2003 jsme na semináře na Toulcově dvoře zvali učitele z lesních mateřských škol ve Švýcarsku, Rakousku a Německu, ale také zástupce státní správy ČR.

Založení Lesní mateřské školy Lesníček bylo možné za podpory několika organizací:

Deutsche Bundesstiftung Umwelt 2010–2013

Ministerstvo životního prostředí 2010

Magistrát hlavního města Prahy 2010

DŮLEŽITÉ PROJEKTY ZE ŽIVOTA MATEŘSKÉ ŠKOLY SEMÍNKO

Vyhlášení Dekády UNESCO

V říjnu 2012 obdržel společný projekt MŠ Semínko a Institutu pro politiku lesnictví a životního prostředí z Freiburgu (Spolková republika Německo) vyznamenání jako projekt „Dekády pro vzdělávání k udržitelnému rozvoji“, kterou OSN vyhlásila na období 2005–2014. Uskutečnění dekády bylo svěřeno do rukou UNESCO.

Projekt „Les jako třída pro předškoláky – Zřízení první lesní mateřské školy v České republice“ získal vyznamenání německé komise UNESCO jako jedna z iniciativ, které svými projekty přispěly k šíření této celosvětové strategie a zprostředkovávají dětem a dospělým způsoby myšlení a konání v souladu s principy udržitelného rozvoje.

Německá komise UNESCO již ocenila přes 1500 projektů, v nichž se děti učí jednat ekonomicky smysluplně, s ohledem na životní prostředí a sociálně spravedlivě. Mateřská školka vytváří svůj koncept v souladu s principy vzdělávání k udržitelnému rozvoji. Projekt má inovativní charakter, potenciál k šíření těchto myšlenek a spolupracuje s jinými projekty.

„Projekt „Les jako třída pro předškoláky“ názorně ukazuje, jak by mohlo vypadat vzdělávání udržitelné do budoucna. Tento projekt oceňujeme, protože nám srozumitelně umožňuje pochopit, jak mohou lidé jednat udržitelně,“ uvedl prof. Dr. Gerhard de Haan, předseda Národní komise a jury OSN–Dekády v Německu. Ocenění převzala Magdaléna Kapuciánová 15. listopadu 2012 na slavnostním vyhlášení v Drážďanech. Mateřská školka tak smí používat oficiální logo „Dekade–UNESCO“, obdrželi jsme oficiální vlajku a diplom.

Ukončení pokusného ověřování lesních mateřských škol

V lesní třídě Lesníček při MŠ Semínko probíhalo pokusné ověřování. Jeho hlavním cílem bylo zjistit, zda a za jakých podmínek je možné integrovat lesní mateřskou školu do provozu klasické mateřské školy. Existence a provoz samostatných lesních školek by vyžadovaly rozsáhlé úpravy legislativy, proto se ověřování zaměřilo právě pouze na integrované lesní třídy.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) vyhlásilo v březnu 2013 svůj závěr k ověřování provozu integrovaných lesních mateřských škol. Považuje je za plnohodnotnou variantu předškolního vzdělávání. Avšak aby se samostatné, ale lesní mateřské školy mohly stát alternativou běžných školek, bude nezbytná další úprava legislativy. V lesních školkách totiž není možné splnit všechny platné hygienické požadavky stanovené pro školy a školská zařízení § 7 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o ochraně zdraví).

Při stávajícím počtu 100 samostatných lesních MŠ lze navazovat na bohaté zkušenosti a dále jednat o možnostech jejich zrovnoprávnění s ostatními školkami v rejstříku MŠMT.

Výměnný pobyt s partnerskou školkou z německého Landshutu

V dubnu roku 2013 navštívila na tři dny třídu Lesníček skupina 5 dětí a dvou pedagogů z Lesní mateřské školky v německém Landshutu. Během tří dnů se děti společně vydaly na výlety a do centra Prahy na výstavu Play a odpoledne pomáhaly při jarní rodičovské brigádě.

Úprava zahrady

Úprav zahrady se týká největší množství podávaných žádostí o přidělení grantů. Mnoho se na zahradě podařilo, ale naše plány jsou ještě veliké.

Navázali jsme spolupráci se zahradními architekty asociace LOCI, kteří pro nás vytvořili návrh na rekonstrukci školní zahrady. Prostor zahrady je velice přetěžovaný a v současné době pozorujeme, že například i vybavení (lavičky a houpačky) jsou opotřebované. Stav plotu byl už několik let velice špatný. Rekonstrukce proto bude probíhat v několika krocích.

Schůzky se zahradními architekty probíhají i za účasti rodičů, dětí a personálu školky. Právě byla dokončena výstavba nového oplocení. Podařilo se dohodnout zvětšení zahrady a plot je již posunut o 1–2 metry dále.

- Součástí oplocení bude vyhlídka na ptáčky, domeček pro včelky samotářky, ptačí a netopýří budky a výsadba pnoucích rostlin. Na přípravě pomáhají rodiče dětí, zaměstnanci školky a další spříznění dobrovolníci.
- Dalším krokem by mělo být přesné zaměření zahrady. S novým plotem se navíc zahrada o dost zvětšila, proto by bylo dobré nový prostor vhodně využít.
- V dalším kroku by se mohla zahrada osázet keři a malými záhonky. Ty vytvoří pro děti různé koutky a intimnější zóny. Jako keře navrhly různé druhy vrb, které snášejí sucho a nejsou moc vysoké, nejsou však v Čechách původní. Dospělý člověk tak uvidí, kde si děti hrají, děti samotné budou mít pocit skvělého ukrytí. Součástí ozelenění zahrady by měla být i výsadba dalších stromů – především v horní části zahrady a ozelenění vodního prvku tak, aby byl více propojen s okolím.
- Na vodní prvek by mělo dole navazovat blátoviště. Pískoviště zase navrhnou vytvořit mezi vodním prvkem a altánem. Vedle blátoviště by mohla být umístěna kuchyňka a „dílna“.
- Vytvoření horolezecké stěny z různých špalků a dřevěných stupínků mezi domečkem baby jagy a spodním herním prvkem.
- Vytvoření záhonů pod terasou školky, kde by děti mohly hned od školky sledovat, jak jim rostlinky rostou, to by však znamenalo skalku pod terasou zrušit.
- Až doslouží houpačka před altánem, měla by se odstranit, protože blokuje prostor před altánem. Nová houpačka by se mohla nalézat na místě starého pískoviště.
- Vedle terasy směrem k mlíčnici by mohla být postavena kůlna na zahradní náčiní a odrážedla. Prostor pod terasou by mohl sloužit pouze jako schovávačky či domečky pro děti.
- Zahradu by velmi oživilo vystavení modelů semínek – sochařských děl. Může jít i o amatérské práce, hezky by to zahradu a jednotlivé její prvky propojilo.
- Chodíček pro jízdu na odrážedlech – bude finančně náročnější, ale děti by byly nadšené.
- Velmi hezké řešení nového herního prvku, který nám přednesla Asociace LOCI, je umístění kovové skluzavky. Naším plánem je vést skluzavku z terasy dolů na travnatou plochu.
- Na zahradě také velmi postrádáme stojany na kola. Stojany budou umístěny u vrátek školky.
- V neposlední řadě bychom chtěli na některou ze zdí zavěsit velké tabule, na které by děti mohly kreslit. Pro rozvoj jemné motoriky je důležitá práce s nejrůznějšími přírodními materiály, proto chceme na zahradě nabídnout více kreativních zón (hudební koutek, tabule na fasádě budovy apod.). Také by mělo vzniknout nové kamenné ohniště.

Finance na takto nákladnou úpravu zahrady budeme poptávat z grantů Magistrátu hlavního města Prahy, Ministerstva životního prostředí, u Nadace Proměny a hledat další možné donátory.

V historii školky se podařilo získat celou řadu dotací:

- Dotace pro soukromé školy (MHMP)
- Partnerství měst a občanů (ICN)
- Vytvoření ekologicky funkčního zahradního hřiště u MŠ Semínko, o.p.s. (MHMP)
- Zahradní učebna I. část (MHMP)
- Vybavení zahrady mateřské školy nářadím a náčiním pro práci v terénu (MHMP)
- Zahradní učebna II. část (MHMP)
- Dřevěný altán – zahradní učebna II. část (T-Mobile)
- Zastřešení zahradní učebny (MHMP)
- Vybavení zahradní učebny pomůckami pro EVVO (MHMP)
- Lesní mateřská škola v Praze – 1. modelová lesní MŠ v ČR I. část (MHMP)
- Lesní mateřská škola v Praze – 1. modelová lesní MŠ v ČR II. část (MŽP)
- Lesní mateřská škola v Praze – 1. modelová lesní MŠ v ČR III. část (DBU)
- Přístřešek třídy Lesníček (DBU, MHMP)
- Vybavení dřevěné maringotky třídy Lesníček (MHMP)
- Renovace obvodových částí zahrady (MHMP)
- Evropská dobrovolná služba I.
- Evropská dobrovolná služba II.
- Evropská dobrovolná služba III.

Mnoho grantových příležitostí školka propásla, ale neztrácí naději a v podávání projektů se zdokonaluje na školeních.

Projekty MŠ Semínko pro rok 2014

Kromě grantu na vylepšení školkové zahrady usiluje MŠ Semínko o finanční podporu dalších projektů:

- Vytvoření publikace a DVD pro lesní mateřské školy
- Semináře pro dospělé
- Získání dotace pro soukromé školy
- Získání dotací na pobyt zahraničních dobrovolníků
- Získání dotací na supervize a na školení zaměstnanců

Rekonstrukce šatny

V únoru 2013 byla rekonstruována šatna mateřské školy. Rekonstrukci prováděla Chráněná dílna Sociální ateliér TILIA. Tato dílna zaměstnává lidi s handicapem a setkávání dětí a zaměstnanců spolu navzájem bylo pro všechny obohacující. Také ateliér pracuje výhradně s přírodními materiály, byl tak pro naši školku jasnou volbou. Spolupráce přináší přidanou sociální hodnotu.

V přízemí školky vznikla přírodní šatna se skříňkami oblých tvarů. V šatně nyní najdete také stromový objekt, který slouží jako věšák pro lesní třídy a do jídelny vedou krásné větвовé dveře. Zaměstnanci chráněné dílny Tilia také vyrobili pro děti skluzavku, která spojuje horní a dolní patro školky. Schody vedle skluzavky byly zachovány a dole v šatně navíc přibyly další schůdky pro dospělé.

PŘÍMĚSTSKÝ TÁBOR

Již třetím rokem pořádá MŠ Semínko letní příměstský tábor. Letošní ročník proběhne ve dnech 14.–18. července 2014.

Tématem příměstského tábora budou hrdinové nejstarších českých pověstí – Po stopách praotce Čecha. Základnu budou děti mít v prostorách Mateřské školy Semínko. Vyzkoušejí si život našich slovanských předků. Čekají je tvořivé dílny a hry a nebudou chybět ani vycházky do blízkého okolí (Areál Toulcova dvora, Meandry Botiče, Trojmezí, Hostivařský lesopark). Tábor je pro děti ve věku od 6 do 9 let, probíhá od 8 do 17 hodin a na spaní děti chodí domů.

První ročník se uskutečnil ve dnech 16.–20. července 2012. Zúčastnilo se ho 26 dětí ve věku od 4 do 14 let.

Tématem celého týdne byli „Indiáni“. Vydali jsme se za dobrodružstvím, při kterém se z nás stal indiánský kmen. Vyrobili jsme si indiánské oděvy a šperky, vytvořili totem a každý den se vydávali na objevné výpravy do Toulcova dvora a blízkého okolí. Naučili jsme se techniky indiánského stopování, kouřové signály, lovili jsme divokou zvěř, vyráběli tradiční nádoby, vařili, zpívali a tancovali. Příměstský tábor měl k dispozici celou MŠ Semínko a zahradu, kde stálo indiánské týpí.

Po úspěšném uvedení příměstského tábora v roce 2012 jsme uspořádali 2 turnusy příměstských táborů v roce 2013. Konaly se ve dnech 15.–19. července a 19.–23. srpna. Prvního turnusu se zúčastnilo 25 dětí ve věku od 5 do 11 let, druhého turnusu 21 dětí ve věku od 5 do 10 let.

Tématem tábora byla objevná plavba napříč Oceánii. Děti byly přijaty k plavbě coby plavčíci a před začátkem plavby prošly základním námořnickým výcvikem, jehož součástí bylo také přežití v divočině. Plavčíci se nikterak neobávali, že by jejich lodě měly během plavby sebemenší problémy, ale nakonec jejich vratká plavidla nepřežila hned první plavbu, a tak se z mírumilovných námořníků stali nemilosrdní piráti na opuštěném ostrově. Piráti se pak museli ohánět, aby na ostrově neumřeli hlady, měli dostatek pitné vody, nebyli sežráni divou zvěří... Naštěstí poslední den se objevila tajná mapa, která vedla k pokladu a k vysvození ze zakletého ostrova.

Tábory v roce 2013 probíhaly v prostorách MŠ Semínko, na zahradě školky a v jejím blízkém okolí – areálu Toulcova dvora, u Košíkovského potoka a v Lesoparku Hostivař.

LETNÍ ŠKOLA LESNÍCH MŠ

Letní škola pro pedagogy lesních mateřských škol je vícedenní vzdělávací akce, kterou pravidelně pořádá Asociace lesních mateřských škol již od roku 2011.

Jádro letní školy tvoří přednášky hlavního hosta ze zahraničí, který je každý rok jiný. Důležitou součástí jsou praktické dílny, ve kterých účastníci pracují v menších skupinách a věnují se konkrétním tématům do hloubky.

Letní škola vytváří také prostor pro inspiraci, sdílení zkušeností, „dobrých praxí“ a neformálních setkání, což bývá samotnými účastníky hodnoceno jako velmi obohacující.

Tradičně se letní škola uskutečňuje v prostorách MŠ Semínko a LMŠ Lesníček na Toulcově dvoře.

Pod hlavičkou Asociace lesních MŠ proběhl v roce 2013 v prostorách MŠ Semínko již třetí ročník letní školy pro pedagogy lesních MŠ. Semináře a dílničky se konaly ve dnech 25.–27. července 2013.

Pozvání přijali: Helle Heckmann, antroposofka, waldorfská pedagožka světového formátu, autorka mnoha knih o výchově malých dětí a reprezentantka Dánska v IASWECE. Na letní škole ALMŠ uvedla přednášku „Jak naplňovat potřeby malých dětí“. Andreas Schade z LMŠ Görlitz v Německu (Prvky přírodní a zážitkové pedagogiky), Sven Schulz z LMŠ Leipzig v Německu (Fröbel pedagogika v lesní MŠ) a Jitka Nešporová z Earth Life Company z Velké Británie (Učební styly dětí 3–6 let).

Na program byly také volitelné dílny: výroba ozvučených dřívěk, zkušenosti z norských LMŠ, evaluace pedagogického programu, eko-tisky, cesta vlny, květ–svět, folklor v LMŠ, respektovat a být respektován v praxi LMŠ.

Letní školy se zúčastnilo 50 pedagogů.

V letošním roce připravujeme další, už 4. ročník! Proběhne ve dnech 29. července – 1. srpna 2014 opět na Toulcově dvoře.

Organizátoři připravili opět nabitý program se zahraničními hosty, tvořivými dílnami plnými inspirace. Velkým přínosem letní školy LMŠ je sdílení zkušeností mezi všemi zúčastněnými.

Letošní ročník má název „Neztraťme kořeny!“. Toto motto bude společným tématem hlavních přednášek. Hnutí lesních školek v Čechách a na Moravě má již velkou členskou základnu a školek neustále přibývá. Proto je třeba mít na paměti, co je smyslem lesní mateřské školy a neztratit tak své kořeny. Právě v tomto duchu bude přednáška jednoho z hlavních lektorů Letní školy, Guntera Grün–Oostingy: A Rich Life with Simple Means (Bohatství skromnosti aneb v jednoduchosti je krása). Uvítáme také Sabine Polatschek z rakouské lesní mateřské školy Waldfexxx.

Účastníci se budou moci zapojit každý den do dvou dílen a především zažijí neopakovatelnou atmosféru sdílení.

Zdroj: <http://lesnims.cz/node/2284>

TOULCŮV DVŮR – STŘEDISKO EKOLOGICKÉ VÝCHOVY

Toulcův dvůr – název, který se většině lidí s ekologickým smýšlením, zájmem o zachování historických skvostů a sociálním cítěním dávno vryl do paměti. Areál v Hostivaři poblíž sídliště Košík je zařazen ve Státním seznamu kulturních památek. V dezolátním stavu, po letech, kdy byl tento unikát využíván jako velkovýrobní krmených směsí, jej v roce 1992 získala pedagožka a environmentalistka Emilie Strejčková pro svůj záměr výstavby ekologického centra a převedla jej do vlastnictví hlavního města Prahy.

Středisko ekologické výchovy hl. m. Prahy bylo otevřeno v roce 1994 pod názvem Ekologické centrum Toulcův dvůr. Odstartovaly rozsáhlé rekonstrukce a již za rok mohly být zahájeny první ekologické programy. Během osmi let se z ruiny stal vysoce funkční celek s vysokou estetickou hodnotou.

V současné době spravuje budovy i pozemek Zájmové sdružení Toulcův dvůr, které je tvořeno pěti organizacemi: Sdružením SRAZ – Společně za radostí a zdravím, Botič o.p.s., Mateřskou školou Semínko, o.p.s., 4. Základní organizací ČSOP a Enviro, o.p.s.

Činnost sdružení je velmi pestrá. Pro ekologickou výchovu a pro terapii osob se zdravotním postižením slouží farma. Její součástí je i dlouhodobý projekt Noemova archa, zaměřený na záchranu a využití původních českých plemen. Děti z mateřských a základních škol jezdí do Toulcova dvora poznat ekologickou výchovu v praxi a jejich pedagogové zde získávají na seminářích a jiných vzdělávacích akcích pomoc při začleňování environmentální výchovy do školního vzdělávacího programu. V objektu však funguje i Mateřská škola Semínko, jejíž program je založen na přímém kontaktu s přírodou. Další předškolní zařízení – Lesní mateřská škola Lesníček, je jedinečné tím, že se všechny aktivity odehrávají venku.

Toulcův dvůr nabízí i široké spektrum zájmových kroužků od jezdeckých přes tvořivé až po programy pro maminky s dětmi do šesti let či pro rodiče bez dětí. Oblíbené jsou i akce pro veřejnost, například Biojarmark, Dožínkové slavnosti, Den zvířat, Velikonoční a Mikulášský jarmark, Masopust, Den Země a Den dětí, biotryhy, přednášky, koncerty a nejrůznější expozice. Ročně se zde sejde více než 45 000 návštěvníků. Nabídka doplňuje Zdravá jídelna s pokrmy z kvalitních surovin a biopotravin, ubytovací služby, pronájem prostor a akce tzv. na klíč, ekoporadna a knihovna.

„Necítím jako pokořující fakt, že jsme závislí na přírodním prostředí. Za trapné považuji, že při současném stavu vědomostí tuto skutečnost ignorujeme,“ napsala mimo jiné Emilie Strejčková ve své monografii Děti pro pětihořky. Až do své smrti v roce 2009 dělala všechno proto, aby tuto skutečnost v Toulcově dvoře a ve své celé činnosti změnila.

Údaje za kalendářní rok 2012

Náklady	v tisících Kč	Výnosy	v tisících Kč
Spotřeba materiálu	699	Tržby za stravné	487
Náklady grant č. 8 /stř. 5 EVS	157	Tržby za školné	2999
Náklady grant č. 9 /stř. 6 DBU	474	Tržby za kroužky	94
Spotřeba potravin	503	Tržby za školu v přírodě	138
Spotřeba energií	197	Tržby za ostatní služby	114
Platba nájmu	87	Bankovní úroky	16
Ostatní služby	118	Tržby za příměstský tábor	69
Mzdové náklady – hl. prac. poměr	2202	Celkem za výnosy za vlastní činnost	3917
Mzdové náklady – dohody o provedení práce	12	Přijaté dary	124
Zákonné sociální a zdrav. pojištění	844		
Ostatní provozní náklady		Celkem výnosy školka	4041
Dary – adopce na dálku	8		
Bankovní poplatky	33	Dotace, granty	
Pojištění	42	Dotace na provoz od MHMP	1832
Opravy a udržování	792	Grant č. 8 – /stř. 5 EVS	145
Cestovné	6	Grant č. 9 – /stř. 6 DBU	493
Repre	22	Celkem dotace, granty	2470
Odpisy	3		
Náklady celkem	6196	Výnosy celkem	6511
		Zisk	315

Podrobné aktualizované informace o hospodaření naleznete ve výroční zprávě na našich webových stránkách.

Tato publikace by nevznikla bez podpory rodičů z Mateřské školy Semínko Jitky Parbusové a Davida Švábenického, kterým na tomto místě děkujeme. Jejich sponzorství umožnilo vydání této publikace.

Texty napsaly a na jejich vzniku se podílely: Jitka Parbusová, Kateřina Havelková, Lucie Šimáková, Magdaléna Kapuciánová a Michaela Kukačková.

Děkujeme organizacím a jednotlivcům, kteří činnost Mateřské školy Semínko, o.p.s. podporovali a podporují.

Příspěvky a dary byly a jsou základem jejího bezproblémového fungování. Kdyby nebylo obětavých a nesebeckých příspěvků v podobě dobrovolné práce či ve finanční podobě, MŠ Semínko by nemohla fungovat tak, jak ji dnes známe a ani by nezačala její existence.

Děkujeme všem zaměstnancům, kteří pomáhali školku postavit na nohy, vedli ji v prvních krůčcích a nyní, když už jako 10letá holka běhá do dálek a leze do výšin, jí stále věří a jsou oporou.

Mateřskou školu Semínko podporují:

KONTAKTY

Mateřská škola Semínko, o.p.s.

Další organizace na Toulcově dvoře (členské organizace Zájmového sdružení Toulcův dvůr):

**Základní člunek Hnutí Brontosaurus Botič,
o. s. a Botič, o. p. s.**
Předseda: Jan Chvátal
E-mail: chvatal@toulcuvdvur.cz
Telefon: 271 750 556

ENVIRA, o. p. s.
Ředitel: Václav Kugler
E-mail: kugler@toulcuvdvur.cz
Telefon: 272 660 503, 608 658 320

Sdružení SRAZ – Společně za radosti a zdravím
Předsedkyně: Marie Dvořáčková
E-mail: dvorackova@toulcuvdvur.cz
Telefon: 739 562 258

4. ZO ČSOP (Český svaz ochránců přírody) „Botič – Rokytka“
Adresa:
4 ZO. ČSOP
Moskevská 4
100 00 Praha 10 – Vršovice
E-mail: botrok@centrum.cz
Telefon: 271 742631

Spolupracujeme:

Asociace lesních mateřských škol
Adresa:
Asociace lesních MŠ
Šlikova 47
169 00 Praha 6
Webové stránky: www.lesnims.cz

OMEF (Organisation Mondiale pour l'Éducation Précoce) Česká republika

Adresa:
Český výbor OMEF
Římská 1255/27
120 00 Praha 2
Telefon: +420 222520429
Webové stránky: www.omep.cz

Česká národní agentura Mládež

Adresa:
Dům zahraniční spolupráce
Česká národní agentura Mládež
Na Poříčí 1035/4
110 00 Praha 1
E-mail: info@mladezvakci.cz
Telefon: +420 221 850 900
Fax: +420 221 850 909

Karlova univerzita, Pedagogická fakulta

Adresa:
M.D.Rettigové 4
116 39 Praha 1
Telefon: +420 224 491 111
Webové stránky: http://www.cuni.cz/

Univerzita Freiburg

Adresa:
Universität Freiburg
Friedrichstr. 39
79098 Freiburg
Poštovní adresa: Postfach, 79085 Freiburg
Telefon: +49 761 203-0
Webové stránky: https://www.uni-freiburg.de/start.html?set_language=de

Univerzita Leuphana Lüneburg

Adresa:
Leuphana Universität Lüneburg
Scharnhorststr. 1
21335 Lüneburg
Telefon: 04131.677-0
Webové stránky: www.leuphana.de

Univerzita v Reykjavíku

Adresa:
Reykjavík University
Menntavegi 1
101 Reykjavík
E-mail: ru@ru.is
Telefon: +354 599 6200
Fax: +354 599 6201
Webové stránky: http://en.ru.is/

Odkazy na stránky nám blízké:

Zpátky pod stromy: <http://lesnims.cz/informace-pro-vsechny/vyzva-zpatky-pod-stromy>
Děti a příroda: <http://www.toulcuvdvur.cz/detiapriroda/>
Adopce na dálku: podporujeme malého kamaráda Oumara z Nové Guineje
<http://www.humanisti.cz/adopce?dite=301096>

Semínko
ekologická mateřská škola